

Forstærkning af optikere.
 (3) Første behandling af.
 Forslag til lov om tilbud om gratis vaccina-
 tion mod visse sygdomme.
27. møde.

(4) Første behandling af.
 Forslag til lov for Grønland om sygdoms-
 senget.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Medlem af folketinget *Arntson*, der har haft orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har meddelt mig, at han fra og med den 23. november atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Røstoffs*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget er herefter ophørt fra dags dato at regne.

Medlem af folketinget *Erhard Jakobsen*, der har haft orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har meddelt mig, at han fra og med den 22. november atter kan give møde i tinget. Stedfortræderens, *Abels*, hverv som midlertidigt medlem af folketinget er herefter ophørt fra nævnte dato at regne.

I skrivelse af 18. november meddeler boligministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om deklarering af typehuse.
 (Lovf. nr. L 114).

I skrivelse af 17. november meddeler ministeren for Grønland, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov for Grønland om restaurationsafgift af øl.
 (Lovf. nr. L 115).

I skrivelse af 17. november meddeler ministeren for offentlige arbejder, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om DSB.
 (Lovf. nr. L 116).

I skrivelse af 17. november meddeler socialministeren, at hun ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lovene om folke-, invalide- og enkepension. (Nedsættelse af aldersgrænsen for førtidig folkepension fra 60 til 55 år m. v.).
 (Lovf. nr. L 117).

Medlemmer af folketinget *Svend Håugaard*, *Günher Baunsgaard*, *Hilmar Baunsgaard*, *Bilgrav Nielsen* og *Ingomann Petersen* har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte b-

Forslag til folketingsbeslutning om begyndelse af sammenlægningsretten for landbrugsejendomme og om landbrugspligt på frijorden.
 (Beslutningsforsl. nr. B 22).

Medlemmer af folketinget *Willhelm Hennings Philipson* og *Kaj Hansen* har meddelt mig, at de ønsker til boligministeren at stille følgende:

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Boligministeren (*Helge Nielsen*):

Hermed har jeg den ære at fremsætte forslag til lov om deklarering af typehuse.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er der redegjort nærmere for baggrunden for forslaget, og jeg vil her kun trække nogle enkelte forhold frem.

Den væsentligste baggrund for lovforslaget er ønsket om at sikre forbrugernes retsstilling. Forbrugerne er her tilskøber og bygherrer til enfamiliehus, og med lovforslaget får disse forbrugergrupper den fordel, som en deklarationsordning er. Det har længe været en skævhed, at der findes deklarationer på mange og forholdsvis billige daglige varer, medens der ikke er deklarationer på det dyreste og væsentligste forbrugsgode, som en familie kommer ud for at anskaffe sig, nemlig eget hus.

Forbrugerne får igennem deklarationerne større sikkerhed for, at de får leveret det hus, de har indgået aftale om. Herigennem får vi bedre våben i kampen imod byggefejl og »byggesjusk«. Dette ser jeg som en væsentlig virkning af lovforslaget.

Deklarationsordningen er udbygget med en garanti- og forsikringsordning, der betyder, at der er spændt et økonomisk sikkerhedsnet ud under deklarationerne.

Lovforslaget er på en måde en konstatering af, at byggeriet nu er kommet så vidt, at vi kan betragte den typiserede del af enfamiliehusbyggeriet som en art vare, som et færdigprodukt, der kan deklareres og undergives garanti-regler ligesom andre varer. Der ligger et udviklingsperspektiv i lovforslaget på dette punkt.

Den foreslåede ordning bliver obligatorisk. Hele typehusbranchen kommer således med, og dette giver deklarationsordningen en helt anden baggrund end den tidligere, frivillige ordning.

Jeg vil dertil gerne føje, at det ikke kun skal

[**Boligministeren.**] være deklarationsordningens tvungne karakter, som holder liv i ordningen. Selve deklarationerne, garantibestemmelserne og forsikringen bag deklarationerne ser jeg som klare forbrugerfordele, som bør føre til, at det ikke blot er besvær og ulejlighed at være typehusproducent under deklarationsordningen, men også er et konkurrencemæssigt aktiv.

Ordningen er således ikke alene et udtryk for forbrugerbeskyttelse. Den er også et tilbud til producenterne.

Når dette er sagt, vil jeg også gerne fremhæve, at der ikke er noget i ordningen, der virker konkurrenceforvridende eller på urimelig måde forrykker forholdene på enfamilieshusmarkedet. Der er intet til hinder for, at producenter uden for ordningen tilbyder deres kunder de samme vilkår, som deklarationsordningen indeholder, og der er intet i deklarationsordningen, der ligger ud over det naturlige og rimelige krav, at forbrugerne skal have den vare, de har bestilt.

Når jeg har ment det nødvendigt at benytte lovgivningsvejen, er det, fordi der er tale om et område af central betydning for store forbrugergruppers velfærd, og fordi den tidligere, private ordning er gået i stå.

Lovforslaget har været forhandlet med en lang række organisationer, især inden for byggeriet og forbrugerarbejdet. Der er under forhandlingerne udtrykt almindelig tilslutning til lovforslaget. Alene Håndværksrådet har udtrykt betænkelighed. Især fremhæver rådet, at det mere håndværksprægede byggeri vil blive stillet for dårligt i forhold til det deklarerede typehusbyggeri.

Som jeg allerede har nævnt, mener jeg ikke, at deklarationsordningen på nogen måde går ud over, hvad man med rimelighed kan forlange af byggeriets producenter, og det er mit håb, at Håndværksrådet og jeg ved fortsatte drøftelser kan finde frem til at medinddrage også det ikke typiserede enfamilieshusbyggeri i ordninger, der falder i tråd med hele den forbrugerlovgivning, som gennemføres i disse år.

Der har været en lang række vanskeligheder og problemer under lovforslagets udarbejdelse. Der er tale om et nyt lovgivningsområde, og lovforslaget indeholder flere nydannelser af betydelig rækkevidde.

Netop fordi vi er inde på noget af en pionerindsats med dette lovforslag, vil jeg under forslagens behandling være meget åben over for

ideer til ændringer og forbedringer. Jeg kan selv pege på, at vi måske kan udbygge bestemmelserne om offentlig indsigt med typehusbyggeriets kontraktforhold. Vi skal måske også se nærmere på sammensætningen af det navn, som skal godkende typehusdeklarationerne.

Jeg vil under lovforslagets behandling også komme nærmere ind på de forsikringer, der er et led i hele ordningen. Det er selvfølgelig af afgørende betydning, at forsikringerne kan tegnes på rimelige vilkår og med rimelige præmier. Jeg har under arbejdet med lovforslaget fået indtryk af, at der ikke vil være hindringer på disse felter, men jeg vil gerne komme ind på detaljerne i forbindelse med udvalgets arbejde.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget er det nævnt, at handelsministeriet vil søge forbrugerklagenævnsloven ændret med henblik på at etablere en klagenævnsordning for typehuse. Jeg er imidlertid opmærksom på, at der kan være visse problemer ved at etablere en klagenævnsordning på dette område, og spørgsmålet, om denne skal gennemføres, vil derfor blive overvejet nærmere.

Til slut vil jeg gerne nævne, at lovforslaget om deklarering af typehuse kun er et første skridt på vejen. Efterhånden som der bliver mulighed for det, må vi udbygge deklarationsordningen. Jeg tænker her på deklareringer eller andre oplysningsordninger for andet byggeri end enfamiliestypehuse, og jeg tænker på deklarationer af byggegrunde og mere generelle regler om byggeriets salgs- og leveringsbestemmelser. Alt sammen med det formål at skabe større sikkerhed mod fejl og mangler i byggeriet og at give forbrugerne en bedre stilling. En del af disse fremskridt kræver temmelig omfattende overvejelser, også i andre ministerier end boligministeriet.

Med disse ord vil jeg gerne anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Ministeren for Grønland (Jørgen Peder Hansen):

Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov for Grønland om restaurationsafgift af øl.

På sin efterårssamling 1976 vedtog Grønlands landsråd landskassens budget for 1977. Samtidig udarbejdede landsrådet et forslag over landskassens forventede indtægter og udgifter i årene 1977-80. Som det fremgår af den